

Верховний
Суд

Єдність судової практики: українське законодавство та інституції (кримінальна юстиція)

Верховний
Суд

Обов'язковість попередньої судової практики ВС і ВСУ

- Необхідність дотримуватися висновків, сформульованих у рішеннях не тільки ВП ВС, інших касаційних судів, об'єднаної палати чи палат ККС ВС, але й колегій ККС ВС
- **АБО** застосування процесуального механізму відступу від висновків щодо застосування норми права у подібних правовідносинах
- * Повага до попередньої практики інших судів (відступ від неї повинен бути обгрунтований вагомими причинами)

—
Верховний
Суд

Практика ККС ВС, сформована КОЛЕГІЯМИ ККС ВС

- Щодо підтвердження повноважень захисника ордером, договором або дорученням
- Щодо права особи, стосовно якої встановлено адміністративний нагляд, на апеляційне оскарження
- Щодо відсутності у слідчого, прокурора права передоручати проведення обшуку оперативним підрозділам
- Щодо відсутності меж необхідної оборони в разі нападу озброєної особи, нападу групи осіб або протиправного насильницького вторгнення у житло чи інше приміщення
- Щодо застосування спеціальної конфіскації (пропорційність)

Верховний
Суд

Процесуальні механізми забезпечення єдності практики

(ст. 434-1 КПК, п. 7 § 3 Розділу 4 Закону України від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII)

- **Передача на розгляд ПАЛАТИ ККС ВС**
(відступ від висновку палати або колегії цієї палати);
- **Передача на розгляд ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ ККС ВС**
(відступ від висновку іншої палати або колегії іншої палати);
- **Передача на розгляд ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВС**
*(відступ від висновку іншого касаційного суду;
відступ від висновку Великої Палати ВС;
відступ від висновку Верховного Суду України;
провадження містить виключну правову проблему)*

Верховний
Суд

Кримінальні провадження, передані на розгляд ПАЛАТ ККС ВС:

- *Щодо порядку стягнення шкоди, завданої внаслідок ДТП зі страховика чи МТСБУ – справу передано на розгляд ВП ВС*
- *Щодо суб'єктів апеляційного оскарження ухвали суду про застосування амністії*

У ККС ВС діють три палати.

3 травня 2019 року Третій судовій палаті визначено «антикорупційну» спеціалізацію.

Верховний
Суд

Кримінальні провадження, передані на розгляд ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ ККС ВС:

- Кількість проваджень щодо застосування КК - **4**
- Кількість проваджень щодо застосування КПК - **9**
- Кількість проваджень щодо застосування Конвенції - **1**

Верховний
Суд

Висновки ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ ККС ВС:

- Щодо кваліфікації огороженої території як сховища за ч. 3 ст. 185 КК
- Щодо послідовності дій при призначенні покарання під час так званої «розірваної» сукупності
- Щодо суб'єкта, який може усунути недоліки касаційної скарги прокурора, залишеної без руху
- Щодо закриття касаційного провадження у випадку смерті засудженого
- Щодо незаконності стягнення з обвинуваченого (засудженого) судового збору за цивільним позовом у кримінальному провадженні
- Щодо визначення моменту, з якого починає відраховуватися строк на апеляційне оскарження ухвали слідчого судді, якщо спочатку було оголошено тільки резолютивну частину рішення

Верховний
Суд

Питання, які знаходяться на розгляді ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ ККС ВС:

- Щодо можливості чи неможливості засудження особи за ст. 389 КК за ухилення від виконання вироку суду про позбавлення права керування транспортним засобом, якщо вона вже була притягнута за ч. 3 (ч. 4) ст. 126 КУпАП
- Щодо можливості залишення без руху апеляційних скарг на ухвали слідчих суддів
- Щодо тлумачення положень ст. 416 КПК України в системному зв'язку з положеннями ст. 415 КПК України

Верховний
Суд

Кримінальні провадження, передані на розгляд ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВС:

- Кількість проваджень щодо застосування норм КК – **5** з них: **2** – відступ, **3** – виключна проблема
- Кількість проваджень щодо застосування норм КПК – **7** з них: **3** – відступ, **4** – виключна проблема
- Кількість проваджень щодо застосування норм цивільного права – **1** – виключна проблема

Верховний
Суд

Висновки ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВС:

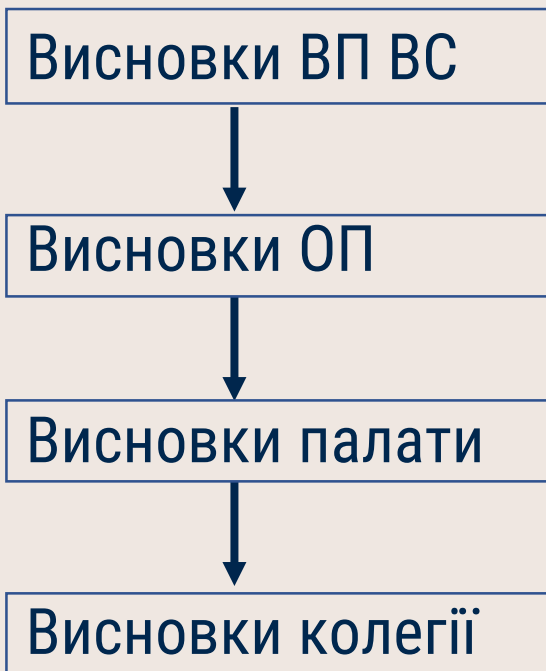
- Щодо кваліфікації ч. 2 ст. 365 КК (насильницьке перевищення службових повноважень)
- Щодо застосування ч. 5 ст. 72 КК у часі (зарахування строку попереднього ув'язнення)
- Щодо застосування ст. 46 КК (примирення з потерпілим у випадку смерті потерпілого внаслідок злочину)
- Щодо обов'язку відкриття ухвал про НСРД за ст. 290 КПК
- Щодо права на оскарження ухвал слідчих суддів про призначення позапланових перевірок

Верховний
Суд

Ієрархія висновків ВС

(№ 130/1001/17)

- Логіка побудови й мета існування процесуальних механізмів забезпечення єдності судової практики указує на те, що в цілях застосування норм права в подібних правовідносинах за наявності протилежних правових висновків суду касаційної інстанції слід виходити з того, що **висновки, які містяться в судових рішеннях судової палати Касаційного кримінального суду, мають перевагу над висновками колегії суддів, висновки об'єднаної палати Касаційного кримінального суду - над висновками палати чи колегії суддів цього суду, а висновки Великої Палати Верховного Суду - над висновками об'єднаної палати, палати й колегії суддів Касаційного кримінального суду.**

Проблеми

- Відсутність законодавчого положення про можливість повернення палатою чи об'єднаною палатою провадження на розгляд колегії
- Велика кількість справ, що розглядається, і великий масив судових рішень ККС ВС
- Дія висновків ВС у часі (кардинальна зміна існуючої практики, відсутність процесуальних можливостей формування єдиної практики «наперед») – визначення правил дії в часі висновків ВС і преюдиціальний запит?
- Відсутність процесуальних можливостей формування єдиної практики з питань, які не є предметом касаційного оскарження – преюдиціальний запит чи виключна процедура оскарження?